

ΟΜΙΛΙΑ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΣΤΟΥ «ΜΑΓΕΜΕΝΟΥ» 6 ή 7 ΙΟΥΛΙΟΥ 1807

Εξοχότατε κύριε Πρόεδρε

Συνηθίζουμε να θεωρούμε ως ιστορία τα μεγάλα γεγονότα ενός τόπου, κάτι που προφανώς αληθεύει. Υπάρχουν όμως και κάποιες «στιγμές» της ιστορίας που είναι τόσο σημαντικές στη διαμόρφωσή της ώστε θα έπρεπε να φωτίζονται περισσότερο. Τούτη την ώρα για μια τέτοια «στιγμή» μιλούμε.

Στην ακτή του Μαγεμένου, λίγες μόλις δεκάδες μέτρα πίσω μας, για πρώτη φορά το 1807 ορκίστηκαν να αγωνιστούν για την ελευθερία της πατρίδας, αρκετοί από τους πρωταγωνιστές της επανάστασης του 1821.

Ας ανατρέξουμε σε ιστορικά στοιχεία της εποχής εκείνης.

Στις αρχές του 1800 ο πόλεμος μεταξύ της Γαλλίας του Ναπολέοντος και της συμμαχίας Αγγλίας – Ρωσίας – Αυστρίας (η οποία αργότερα απεσύρθη), έδωσε την ευκαιρία στον Αλή Πασά να προσπαθήσει να καταλάβει τη Λευκάδα η οποία βρισκόταν υπό Ρωσική κυριαρχία, όπως και όλα τα Επτάνησα. Ο Μέγας Ναπολέων παρακινούσε σε αυτό τον Αλή Πασά γιατί ήθελε να απασχολεί τους Ρώσους των Επτανήσων για να μην κάνουν κάποια πολεμική επιχείρηση εναντίον των Γαλλικών στρατευμάτων που ήταν στις Δαλματικές ακτές.

Ο Αλή Πασάς άρχισε επίμονα να ζητά από τον Πρύτανη (Διοικητή) της Λευκάδας **Στυλιανό Βλασσόπουλο** να του παραδώσει τους αρματολούς που, καταδιωκόμενοι από αυτόν, κατάφυγαν στη Λευκάδα και τις οικογένειές τους. Ο Διοικητής Βλασσόπουλος πρόβαλε συνεχώς αρνήσεις και έτσι ο Αλή διέταξε την συγκέντρωση τηλεβόλων, πυρομαχικών και στρατευμάτων στην Άρτα, Πρέβεζα, Βόνιτσα και στη στεριά απέναντι στη Λευκάδα, με σκοπό να εισβάλει σε αυτήν στην κατάλληλη ευκαιρία.

Ο **κόμης Μοτσενίγος** πίεσε την κυβέρνηση να συνάψει ειρήνη με τον Αλή Πασά και εκείνη έστειλε τον Ιθακήσιο υπουργό **Βασίλειο Ζαβό** για διαβουλεύσεις. Ύστερα από μακρές συζητήσεις οι δύο πλευρές υπέγραψαν συνθήκη ειρήνης, γύρω στο Μάιο του 1806.

Ο πόλεμος στα 1806 μεταξύ της Ρωσίας και της Τουρκίας στάθηκε η αφορμή να προσπαθήσει ο Αλή πασάς να καταλάβει τη Λευκάδα. Ζήτησε τη βοήθεια του Ναπολέοντα ο οποίος, θέλοντας να τον μεταχειριστεί σαν όργανο στους σκοπούς του, του έστειλε τον συνταγματάρχη **Νικόλαο Τσεσμελή ή Παπάζογλου** και τον Γάλλο λοχαγό **Ponseton**, τηλεβόλα, σφαίρες και πολλούς Γάλλους πυροβολητές. Οι στρατιωτικοί αυτοί, με τη βοήθεια και του γιου του Αλή πασά, στην προσπάθειά τους να καταλάβουν τη Λευκάδα έκτισαν το **κάστρο του Αϊ Γιώργη**, πίσω από το σημερινό χωριό Πλαγιά, προς τον κόλπο του Δραπάνου και μετέτρεψαν σε φρούριο το Οθωμανικό μοναστήρι ή **Τεκέ** μπροστά στο βουνό Λάμια.

ΟΧΥΡΩΜΑΤΙΚΑ ΕΡΓΑ ΣΤΗ ΛΕΥΚΑΔΑ

Εν τω μεταξύ η κυβέρνηση που βρισκόταν στην Κέρκυρα έστειλε στη Λευκάδα τον Λευκαδίτη υπουργό **Ευτύχιο Ζαμπέλη** για να ενθαρρύνει τους συμπατριώτες του και τον Ρώσο συνταγματάρχη **Zaghel** σαν στρατιωτικό διοικητή. Συγχρόνως φτάνουν από τη Ρωσία τέσσερις λόχοι Ρώσων κυνηγών υπό τον στρατηγό **Stadter**, ο οποίος αναλαμβάνει την αρχηγία όλων των στρατιωτικών δυνάμεων του νησιού. Ο εν λόγω διοικητής προσπαθώντας να οχυρώσει το νησί:

- Κατασκεύασε και εξόπλισε με τέσσερα τηλεβόλα το φρούριο **Αλέξανδρος** ή **Φορτί** (απέναντι από τις Πάνω Αλυκές). Το φρούριο αυτό πήρε το όνομά του στις 12 Ιανουαρίου 1807 προς τιμήν του αυτοκράτορα της Ρωσίας **Αλέξανδρου**.

- Επισκεύασε και εξόπλισε το μικρό τετράγωνο οχυρό **Τούρη** ή **Κωνσταντίνος** (στη θάλασσα μπροστά από το Καλιγώνι).

- Σχεδίασε την κατασκευή τάφρου από τα **Βαρδάνια** μέχρι τις κάτω **Αλυκές**, ώστε να αποκοπεί η πόλη από την ύπαιθρο. Η επικοινωνία της εξοχής με την πόλη θα γινόταν από μια κινητή γέφυρα στον Άγιο Μηνά εκεί που είχε κτιστεί μια μεγάλη πύλη που αποκαλούσαν **Λευκαδία Πύλη** (porta Leukadiense)..

Ο αποκλεισμός της Λευκάδας από τα στρατεύματα του Αλή πασά και η δυσκολία ανεφοδιασμού από τη θάλασσα λόγω των φρουρίων του Τεκέ και του Αϊ Γιώργη, ανάγκασε τους πολιορκημένους σε μια μεγάλη έφοδο κατά του Τεκέ στις **22 Μαρτίου 1807**. (Είχε προηγηθεί κατασκευή οχυρώματος, από τους Ρώσους, στη θέση **Κούλια** και τοποθέτηση σε αυτό δυο τηλεβόλων τα οποία έβαλαν κατά του Τεκέ, χωρίς αποτέλεσμα). Στην φονική αυτή έφοδο, δυο λόχοι Ρώσων κυνηγών, ένα σώμα Σουλιωτών και δύο λόχοι αρματολών έκαναν μεγάλη ζημιά στα στρατεύματα του Αλή Πασά μα δεν κατάφεραν να καταλάβουν το φρούριο του Τεκέ.

Βλέποντας μετά την μάχη του Τεκέ ο Αλή πασάς τη δυσκολία του να καταλάβει τη Λευκάδα υπεχώρησε με σκοπό να επανέλθει με περισσότερα στρατεύματα. (Η **συνθήκη του Τιλοίτ** στις **8/7/1807** που έδιδε τα Επτάνησα στους Γάλλους τον εμπόδισαν να επανέλθει).

Η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ

Η κυβέρνηση αντιλαμβανόμενη τους σκοπούς του Αλή πασά έστειλε στη Λευκάδα τον **Ιωάννη Καποδίστρια** ως «Έκτακτο Επίτροπο της Κυβερνήσεως» με δικτατορικά δικαιώματα. Σκοπός η ολοκλήρωση όλων των απαραίτητων ενεργειών ώστε να αντιμετωπιστεί η όποια μελλοντική απόπειρα κατάληψής της από τον Αλή Πασά. Μαζί με τον Καποδίστρια έφτασε στη Λευκάδα σώμα Σουλιωτών εθελοντών υπό τον **Μητροπολίτη Άρτας και Ναυπάκτου Ιγνάτιο**.

Ο Καποδίστριας ξεκίνησε το οχυρωματικό έργο (τάφρο) που είχε σχεδιάσει ο Stadter με τη βοήθεια εκατοντάδων εθελοντών από το νησί και αλλού. Το έργο, παρά τις προσπάθειες, δεν ήταν εύκολο να τελειώσει σε

σύντομο διάστημα και διεκόπη από την κυβέρνηση λόγω ελλείψεως χρημάτων.

Όταν είδε ότι η Λευκάδα ήταν ικανή να αντισταθεί στον εχθρό φρόντισε να συγκεντρώσει στο νησί τους αρματολούς της Στερεάς Ελλάδας. Ειδοποίησε τον **Κίτσο Μπότσαρη** και τον **Κατσαντώνη** που ήταν στην Άρτα και στα Άγραφα οι οποίοι με τριακοσίους μαχητές, αφού διέσπασαν το στράτευμα του Αλή πασά, έφτασαν στο ακρωτήριο **Κεφάλι ή Γέρακας** της Αιτωλοακαρνανίας και από εκεί πέρασαν με καΐκια στην απέναντι ακτή του Μαγεμένου.

Για τη συνάντηση αυτή γράφει σε αναφορά του ο Καποδίστριας:

« Την επιούσαν της αφίξεώς των, ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Ιγνάτιος, καίτοι ασθενής και καταβεβλημένος εκ των κόπων, προσήλθε και ούτος εις την θέσιν Μαγευμένος και κατεσκήνωσεν εν μέσω 400 και πλέον αγωνιστών. Η ημέρα ήτο εκτάκτως ωραία. Υπό την σκιάν μεγάλης και πολυκλάδου καρυάς ο ως άνω Ιεράρχης και εγώ μετά του ανδρείου Μπότσαρη, του αρειμανίου Κατσαντώνη και των άλλων οπλαρχηγών, των οποίων δεν είναι εύκολον να διακρατήσω τα περίεργα ονόματα, ελάβομεν θέσιν εν μέσω του κύκλου, ον είχαν σχηματίσει οι γενναίοι οπαδοί των. Τας πρωϊνάς ώρας μέχρι της μεσημβρίας διήλθομεν ακρούμενοι αυτών αφελέστατα και φυσικώτατα αφηγουμένων τα νωπά έτι κατά των Τούρκων κατορθώματά των, ίδια δε την τελευταίαν μάχην των 300 αγωνιστών, οίτινες, υπό την ηγεσίαν του Μπότσαρη και του Κατσαντώνη, κατετρόπωσαν μέγα σώμα Τουρκαλβανών, ων 80 εφόνευσαν και πλείστους ετραυμάτισαν, των λοιπών τραπέντων εις άτακτον φυγήν. Την μεσημβρίαν παρέθεσα εις άπαντας γεύμα, υπενθυμίζον μοι τα συμπόσια των Ομηρικών ηρώων, είτα δ επηκολούθησαν ηρωικά άσματα και χοροί...»

10/8-7-1807 αναφορά Ιωάννη Καποδίστρια

Κατά τον Δήμο Α. Κουνιάκη, στη συγκέντρωση αυτή πήρε μέρος και ο **Θεόδωρος Κολοκοτρώνης**, ο οποίος την περίοδο εκείνη ήταν καπετάνιος στο πολεμικό πλοίο «Άγιος Γεώργιος».

«...Λέγεται πως στο συμπόσιο αυτό σε πρόποση του Καποδίστρια υπέρ απελευθέρωσης της Ελλάδος, οι συγκεντρωμένοι ύψωσαν γυμνά τα ξίφη τους και ωρκίστηκαν να αγωνιστούν για την ελευθερία όλης της σκλαβωμένης πατρίδος...» γράφει ο Ροντογιάννης. ο οποίος τεκμηριώνοντας την ημερομηνία του συμποσίου το τοποθετεί τις ημερομηνίες **6 ή 7 Ιουλίου 1807**.

Η Λευκάδα λόγω πρόσβασης με την Αιτωλοακαρνανία και επειδή δεν ήταν υπό Τούρκικο ζυγό στάθηκε σημείο συνάντησης του Καποδίστρια και με άλλους μετέπειτα οπλαρχηγούς όπως τον **Μάρκο Μπότσαρη**, τον **Γεώργιο Καραϊσκάκη**, τον **Νικηταρά** και άλλους.

Κατά τούτο λοιπόν η Λευκάδα συνέβαλε αποφασιστικά στον αγώνα για την ελευθερία της πατρίδας.